

Vaststelling van Boek 6 van het nieuwe
Burgerlijk Wetboek

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Het wetsontwerp waarbij deze memorie behoort, is gelijk aan de tekst van het ontwerp dat het driemanschap, bestaande uit Prof. Mr. J. Drion, Prof. Mr. G. de Grooth en Mr. F. J. de Jong, aan de ambtsvoorganger van de ondergetekende op 30 oktober 1961 heeft aangeboden, behoudens de verbetering van enige drukfouten en van een enkele misstelling (in artikel 6.1.6.8.). De ondergetekende heeft ampel overwogen of hij in dit stadium wijzigingen zou aanbrengen in de tekst van het ontwerp. Dat hij tenslotte tot de conclusie is gekomen, dat het beter is het ontwerp van Prof. Mr. E. M. Meijers, zoals dit door het genoemde driemanschap is voltooid, nagenoeg ongewijzigd te volgen, wil niet zeggen dat het naar de mening van de ondergetekende niet voor verbetering vatbaar zou zijn. Sedert dat ontwerp en de toelichting daarvan in 1961 bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf het licht zagen, zijn daaraan in een aantal publikaties van gezaghebbende zijden gedegen beschouwingen gewijd, die verscheidene suggesties tot aanvulling en verbetering bevatten, welke nadere overweging verdienen. Toch is de ondergetekende — gelijk gesteld — tot de slotsom gekomen op dit ogenblik nog van wijzigingen te moeten afzien. De volgende redenen hebben hem hiertoe geleid.

Naast de onderdelen die reeds kritische bespreking hebben gevonden, zijn er verscheidene andere waarover van de zijde der beoefenaren van de wetenschap en de practici nog geen bijdragen zijn verschenen. Ook over die onderdelen waarover reeds wel gepubliceerd is, meent de ondergetekende nog meerdere bijdragen te mogen verwachten, die wellicht ten dele weer van ander inzicht zullen blijken geven. Werd, vooruitlopend op deze verdere publikaties en op het voorlopig verslag van de zijde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nu reeds tot enige wijzigingen overgegaan, dan zou dit ongetwijfeld slechts een eerste stap tot herhaalde wijziging van het ontwerp zijn. Daarmede zou licht het zorgvuldig opgebouwde evenwicht in het netwerk der onderlinge verbindingen die voor de onderhavige materie essentieel zijn, in gevaar komen.

Dit gevaar zou te vermijden zijn geweest, indien de ondergetekende, zoals hij zich had voorgesteld, had kunnen steunen op de adviezen van alle drie de leden van het driemanschap en in het bijzonder op die van Prof. Mr. J. Drion, die als Commissaris in de zin van artikel 120, tweede lid, der Grondwet hiervoor de aangewezen man was. Zijn verscheiden, op 1 maart van dit jaar, betekent ook in dit opzicht een zware slag voor de ondergetekende. Wel heeft hij tot zijn voldoening Mr. G. E. Langemeijer, de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, bereid gevonden de taak van Prof. Drion met betrekking tot het onderhavige ontwerp van wet over te nemen, doch het ligt voor de hand dat de heer Langemeijer zich niet onmiddellijk voldoende vrij heeft kunnen maken om zich aan de voorbereiding van dit wetsontwerp te wijden.

Nochtans meent de ondergetekende dat het ter wille van de in gang zijnde parlementaire behandeling der reeds ahangige ontwerpen tot vaststelling van onderscheidene boeken van het nieuwe wetboek, met name de boeken 3, 4 en 5, ongewenst zou zijn het ahangig maken van het onderhavige ontwerp van wet op te houden om hierop de krachten te concentreren, die in dat geval nog geruime tijd aan de verdere voorbereiding van de memorie van antwoord over het derde

boek zouden moeten worden gehouden.

Wat de toelichting betreft heeft de ondergetekende hetzelfde systeem gevolgd als zijn toenmalige ambtsvoorganger heeft gedaan bij de indiening van de Inleidende Titel en de Boeken 1 tot en met 5 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Men vergelijkte de memorie van toelichting bij het ontwerp van wet tot vaststelling van de Inleidende titel van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (zitting 1954—1955—3766, nr. 3, blz. 3). Met dit systeem hebben de Staten-Generaal destijds ingestemd. Het komt er op neer, dat geen aparte toelichting wordt geschreven naast de ampele toelichting van het ontwerp van wet, zoals deze door het driemanschap is opgesteld.

Herstel van drukfouten. In de toelichting van de hand van het driemanschap dienen de volgende drukfouten te worden rechtgezet:

blz. 473, noot 3, regel 2, „schuldenaren” lees: schuldenaar
blz. 483, alinea 2, regel 5, „derde lid” lees: tweede lid
blz. 483, alinea 2, regel 24, „derde lid” lees: tweede lid
blz. 487, alinea 1, regel 6, „4 lid 3” lees: 4 lid 2
blz. 487, alinea 1, regel 15, „lid 3” lees: lid 2
blz. 521, alinea 1, regel 13, „3.10.13” lees: 3.10.3.13
blz. 521, noot 2, regel 2, „29 april” lees: 26 april
blz. 523, noot 4, regel 3, „5.1.2. lid 2” lees: 5.1.2. lid 3
blz. 523, noot 4, regel 4, „5.8.5. lid 2” lees: 5.8.5. lid 3
blz. 555, alinea 1, laatste regel, „11 lid 3” lees: 11 lid 4
blz. 606, noot 2, regel 3, „6.2.7 lid 1” lees: 6.2.7
blz. 643, laatste regel, „m.a.v.” lees: m.a.w.
blz. 666, regel 2, „de ouders” lees: hem
blz. 666, regel 11, „van hen” lees: van hem
blz. 721, alinea 1, regel 9, tussen „zover” en „in” invoegen: hij
blz. 722, noot 3, regel 4, „art. 6” lees: art. 5
blz. 765, noot 5, regel 2, „blz. 5” lees: blz. 763
blz. 789, alinea 1, regel 3, „schuldenaar” lees: schuldeiser
blz. 800, alinea 2, regel 7, „vezuim” lees: verzuim

Vindplaatsen jurisprudentie. De navolgende arresten van de Hoge Raad, die in de toelichting zijn genoemd met verwijzing naar de Rechtspraak van de Week, zijn inmiddels ook verschenen in de Nederlandse Jurisprudentie, als volgt:

H.R. 17 januari 1958, R.v.d.W. 1958, p. 23, N.J. 1961, no. 568
H.R. 14 maart 1958, R.v.d.W. 1958, p. 75, N.J. 1961, no. 570
H.R. 13 maart 1959, R.v.d.W. 1959, p. 85, N.J. 1962, no. 338
H.R. 30 oktober 1959, R.v.d.W. 1959, p. 275, N.J. 1962, no. 574
H.R. 9 december 1960, R.v.d.W. 1960, p. 309, N.J. 1963, no. 1
H.R. 9 december 1960, R.v.d.W. 1960, p. 311, N.J. 1963, no. 2
H.R. 9 december 1960, R.v.d.W. 1960, p. 315, N.J. 1962, no. 339
H.R. 13 januari 1961, R.v.d.W. 1961, p. 33, N.J. 1962, no. 245
H.R. 3 februari 1961, R.v.d.W. 1961, p. 81, N.J. 1962, no. 183

Slotopmerking. De Regeringen van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn overeenkomstig het bepaalde bij artikel 39, lid 2, van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden (*Stb.* 1954. 596) in de gelegenheid gesteld van haar zienswijze omtrent het onderhavige wetsontwerp te doen blijken.

De Minister van Justitie,
Y. SCHOLTEN.